

Θεωρία Τελεστών
Ασκήσεις 2
Παράδοση: 30 Νοεμβρίου 2011

Άσκηση 1 Αν P, Q είναι προβολές σε ένα χώρο Hilbert $\mathcal{H}$, δείξτε ότι ο τελεστής $P + Q$ είναι προβολή αν και μόνον αν $PQ = 0$, αν και μόνον αν $QP = 0$, αν και μόνον αν $\|P + Q\| \leq 1$.

Άσκηση 2 [Sarason] Let M_1, M_2 be closed orthogonal subspaces, $M = M_1 \oplus M_2$ and $P = P(M_2)$. Define

$$\mathcal{A} = Alg(M_1, M) = \{A \in \mathcal{B}(\mathcal{H}) : A(M_1) \subseteq M_1 \text{ and } A(M) \subseteq M\}.$$

(Note that $\mathcal{A}$ is block-upper triangular with respect to the decomposition $H = M_1 \oplus M_2 \oplus M^\perp$). Show that the map $A \rightarrow PAP|_{M_2}$ preserves products on $\mathcal{A}$.

Conversely, if $\mathcal{A} \subseteq \mathcal{B}(\mathcal{H})$ is a subalgebra and $P = P(N)$ a projection such that $A \rightarrow PAP|_N$ preserves products on $\mathcal{A}$, then the closed subspace N is **semi-invariant** for $\mathcal{A}$, i.e. there are $\mathcal{A}$ -invariant subspaces $K \subseteq L$ such that $N = K \cap L^\perp$.

Άσκηση 3 Έστω $D_a \in \mathcal{B}(\ell^2)$ ο διαγώνιος τελεστής $D_a e_n = a(n)e_n$ ($n \in \mathbb{N}$) όπου $a = (a(n)) \in \ell^\infty$.

(α) Δείξτε ότι ο D_a είναι φυσιολογικός και $\|D_a\| = \|a\|_\infty$.

(β) Δείξτε ότι η απεικόνιση $\ell^\infty \rightarrow \mathcal{B}(\ell^2) : a \rightarrow D_a$ είναι ισομετρικός *-μορφισμός αλγεβρών.

(γ) Βρείτε το σύνολο ιδιοτιμών $\sigma_p(D_a)$ και το φάσμα $\sigma(D_a)$.

(δ) Αν p πολυώνυμο, δείξτε ότι $\|p(D_a)\| = \sup\{|p(\lambda)| : \lambda \in \sigma_p(D_a)\}$.

Άσκηση 4 Έστω $T \in \mathcal{B}(L^2([0, 1]))$ ο τελεστής $Tf(t) = tf(t)$ ($f \in L^2([0, 1])$, $t \in [0, 1]$). Δείξτε ότι $\sigma_p(T) = \emptyset$ και βρείτε το $\sigma(T)$.

Άσκηση 5 Αν $A = A^* \in \mathcal{B}(\mathcal{H})$ δείξτε ότι $\sigma(A) \subseteq [a, b]$ όπου $a = \inf\{\langle Ax, x \rangle : \|x\| = 1\}$ και $b = \sup\{\langle Ax, x \rangle : \|x\| = 1\}$. Να συμπεράνετε ότι $\|A\| = \max\{|a|, |b|\}$.

Άσκηση 6 (α) Έστω $U : \ell^2(\mathbb{Z}) \rightarrow \ell^2(\mathbb{Z})$ ο τελεστής της αμφίπλευρης μετατόπισης (bilateral shift) $Ue_k = e_{k+1}$, ($k \in \mathbb{Z}$). Δείξτε ότι $\sigma(U) = \mathbb{T}$.

(β) Αν $S : \ell^2(\mathbb{Z}_+) \rightarrow \ell^2(\mathbb{Z}_+)$ ο περιορισμός του U στον (κλειστό, U -αναλλοίωτο) υπόχωρο $\ell^2(\mathbb{Z}_+)$ που παράγεται από τα $\{e_k : k \geq 0\}$ (δηλ. είναι η κλειστή γραμμική τους θήκη). Δείξτε ότι $\sigma(S) = \mathbb{D}$.

Έχουν αυτοί οι τελεστές ιδιοτιμές; Οι συζυγείς τους;

Άσκηση 7 Δείξτε ότι δεν υπάρχει τελεστής $T \in \mathcal{B}(\mathbb{C}^2)$ ώστε $T^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$. Γενικότερα, δείξτε ότι το unilateral shift $S \in \mathcal{B}(\ell^2(\mathbb{Z}_+))$ δεν έχει τετραγωνική ρίζα. Τί συμβαίνει για το bilateral shift $U \in \mathcal{B}(\ell^2(\mathbb{Z}))$;